Ч. 80 | Чернівці, четвер дня 27. липня (8. серпня) 1895. | Рочник XI.

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ виносить:
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 24 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:
у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адмініcтрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всї дописи адресувати належить. — Бюро редакциї отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

IV буковиньска краєва конференция учительска.

Від 24. до 27. л. липня с. р. відбувала ся в Чернівцях, під проводом ц. к. краєвого інспектора шкільного др. Кароля Тумлїржа 4-та краєва учительска конференция, в котрій взяло участь 30 учителїв, відпоручників вибраних на повітових конференциях учительских, далї повітові інспектори шкільні і директор учительскої семинариї. Краєвий інспектор шкільний отворив в присутности представителя краєвого правительства радника Штронера і адмін. референта шкільного радника д-ра Маґнера, голови міста Кохановского і єго заступника др. Райса конференцию промовою, в котрій підніс вагу конференций учительских, вказав на поступ бук. шкільництва від часу послїдної краєвої конференциї з року 1889 і закінчив візванєм, щоби учительство працювало й далї над піддвигненєм просьвіти народної. Опісля ухвалено вислати привітну телеґраму президентови краю ґр. Ґоєсови, а надучитель Ісакевич з Радівців повитав іменем конференциї краєвого інспектора д-ра Тумлїржа і адм. референта д-ра Маґнера, за що перший подякував в імени обох.

Приступаючи до дневного порядку, вибрано на писарів надуч. Шорша з Садаґури і уч. Григоровича з Сторожинця, а на членів постійного видїлу інсп. Ом. Поповича (33 голосами), дир. Фляша (29), надуч. Браіляна (27), дир. Ісопескула (23), надуч. Келєра (22) а надуч. Кучиньского (19). Уложенєм 5 секций для попередної наради над поодинокими точками дневного порядку закінчено 1. засїданє. Замітити належить, що учителї-Волохи записували ся до поодиноких секций, по більшій части не маючи вироблених рефератів, щоби, як опісля показало ся, вибирати своїх на голови секций і референтів.

На 2-ім засїданю дня 28. липня рано, відчитано телеґрафічну подяку президента краю за вчерашний привіт. Потім приступлено до нарад над уложенєм пляну науки повторительної. По відчитаню кількох рефератів і по довгій дебатї, що заняла цїле передполудне, принято по полудни в специяльній дебатї плян, котрий ставляє повторительній науцї яко цїль вправу в мові і рахунках, потрібну для практичного житя, а з прочих відомостий також такі, що мають найбільшу практичну вартість. Відповідно до сеї цїли означено материю науки з кождого поодинокого предмету докладно, а то з науки мови викладової вправи в читаню з зрозумінєм, устнє і писемнє уживанє мови з граматичними поясненями, о скілько они до практичного уживаня мови відносять ся. З рахунків мають учити вироблюваня задач з практичного житя господарского, взглядно промислового; з природописи найпотрібнїйшого для житя людского, господарства і промислу, із землеписи про рідний край, вітчину і що найважнїйше про пять частий сьвіта, з історії: оснoванє дому Габсбурґского, зріст Австриї, володарів Габсбурґско-Льотариньских, устрій Австро-Угорщини і права та обовязки горожаньскі. Писанє має стояти у звязи з прочою наукою, а рисунки з ґеометриєю. Далї належить плекати сьпів патріотичний, церковний і народний. З ручних робіт учити тільки того, що в дотичній місцевости потрібне.

Сим закінчено 2. день конференциї.

На 4-ім засїданю, 26. липня раджено над питанєм: Як треба учити другої мови краєвої, щоби придбати як найбільше знаня для практичного житя. По вислуханю двох рефератів ухвалено: 1) щоби в учительскій семинариї була наука другої мови (рускої або волоскої) для кождого питомця обовязковою; 2) щоби

Маленькі фотоґрафії ВЕЛИКИХ ЛЮДИЙ.

—о—

Рекляма замісць передмови.

Чоловік я одинокий, навіть самітний і до жадних „ізмів“ не приписаний; людина, як кажуть, без кола, без двора, без роду, без племени. До жадної партиї не належу. Хоч і вилїз з багна байдужности, хоч і як не „самокопирсував ся“, а не долїз до того „високого“ ступня, щоб стояти „понад партиями“, наче той енорал понад військом, або тамбур-мажор понад військовою оркестрою. Стою я собі наче-б то „попри партиях“ і гадаю, що менї поталанить позискати усї апартиї.

Річ відома, що в таких людей, як я, натура непосидяща, більше ніж у п. Романчука. П. Романчук, як порівняти до мене, так просто камень нестеменний; він, нехай здоров буде, пересяде з одного фотелю на другий, нехай на третїй, нехай на два разом, а далї вже й годї, бо й нікуди; — а я за одно лїто перебіжу через десять, а то й через двайцять „весей і градов“.

Скоро стане на лїтню годину, я своїм звичаєм зараз „ноги на плечі“ тай фур-фур! Так і сего лїта! ще на веснї, скоро показали ся ключі журавлїв, так мене й занудило, так мене й потягло мандрувати від села до села, від міста до міста. На превеликий жаль — певна година лїтня десь у Бога забарила ся і мусїв я аж до самісенького червня у преславному нашому „градї“ нудити ся та в день байдики бити, а в ночі „самокопирсувати“*)...

А в перший день червня зняв ся тай чкурнув собі „попід хмарним небом“ візком парокінь навпростець до „славнозвістного“ міста Зьвіринця. Тут поталанило менї спізнати „славнозвістних людей“. Гадаючи, що фотоґрафій тих людей ще ніхто не має, а з сего може бути неслава на цїлу нашу нацию, я зфотоґрафував їх, як зуміла моя фотоґрафія.

Сам я тямлю, що ретушівку на фотоґрафіях можна-б зробити лїпше. Ба! коли-ж я не ретушер, „підправляти“ не вмію; яким що відбило ся в камер-обскурі на неґатив, а з неґативу на папір, таким я й подаю добрим людям. Коли що й незґрабно, не ремствуйте на мене; доброї волї у мене сила силенна, а ретушерського хисту бракує. Часом же на фотоґрафію, як і на зеркало, не можна ремствувати, коли і на оригіналї не все гаразд. . .

I.

ПОЕТКА.

Як людина добре вихована і, звичайно, перш за все ввічлива, я тямив, що, приїхавши до Зьвіринця, повинен звичаєм „парадних кавалєрів“ представити ся видатнїйшому жіноцтву; а яко й письменник, я мусїв свої візити розпочати з письменниць . . . І от я у поетки „славнозвістної“.

Хто-б не глянув на поетку, не сказав би, що вона поетично худава; зростом трошки не вийшла вона, через те — се певна річ — постать її розросла ся трошки завширшки. Ну, що-ж! се, кажуть, такий вже закон фізіольоґії... Чи так воно справдї, не скажу; фізіольоґії не тямлю.

Не скажеш, що вона красуня; та вона й сама, мабуть, тямить, що вона не вродлива; а хоч би й не хотїла того тямити, так же зеркало їй щодня кілька разів про те нагадує. Не можна за те й на зеркало ремствувати, бо вона раз-по-раз сидить проти його і чи хоче, чи не хоче, а очи впадуть на зеркало і вона, яко людина розумна, на власні очи бачить, що зеркало не бреше.

Чоло у неї, — а воно у кожної людини голова краси — було-б собі нїчого, коли-б хоч трошки було ширшеньким, да коли-б не так невґрабно йшов від його ніс; да коли-б той ніс не був таким горбатим та був би більш ввічливим і не зазирав раз у-раз у ріт.

Роток у неї не вельми широкий і був би зґрабний, коли-б його не облямовували занадто тонкі, та блїдї губенята, такі то вже тонкі, що наче вони не губи, а пружки з рожево-жовтоватою гарусу, звязані в правому куточку вузликом на кшталт заїди. Та на роток можна-б зовсім не вважати, коли-б у неї, замість вузеньких, зеленковатих, довгенястих оченят, були очи великі, баньковаті, чорні, палкі та виразні. Та ще коли-б очицї у неї не бі-

*) „Самокопирсувати“, слово уживане Чайченком в значіню: копирсати, порпати ся у власній души.—*Прим. Ред.*

уложено книжки для науки руской і волоскої мови в школах з иньшою мовою викладовою; 3) щоби в одноклясових школах крім мови викладової учено ще тілько одну мову краєву, ніколи-ж більше; 4) щоби в мішаних громадах заложувано для кождої народности осібні школи або хоч кляси з одною мовою викладовою.

На 5. засіданю того-ж дня реферовано про: Читане й рисоване карт в службі землеписи і ухвалено: 1) щоби в кождій школі була карта дотичного повіту, а в читанках карта Буковини і Австро-Угорщини; 2) щоби видано нову шкільну карту Буковини з німецкими, руско-німецкими і волоско-німецкими написами; 3) щоби видано описанє Буковини для шкіл народних і 4) закуплено для шкіл народних образи ґеоґрафічні.

Опісля обрадовано над питанем: Які успіхи осягнено доси в науці ручної вправи (слейду), які були перепони і що зробити-б для піднесеня сеї науки? Ухвалено, 1) що дотеперішні успіхи досить хороші, 2) що найголовнійша перепона се брак достаточних фондів, 3) щоби на запомоги вставлено в буджет що найменьше 1500 зр. річно і 4) щоби сю науку впроваджувано по можности і постепенно в кождій школі.

По нараді над послідним питанем: Як може школа запобігти пияньству, ухвалено: 1) заложити краєве товариство тверезости з філіями по цілім краю, 2) заборонити ученикам участь при всяких нагодах, де пють, 3) позволити учителям, щоби виступали против пияньства і поза школою, 4) плекати садівництво і пчільництво, 5) видавати книжочки проти пияньства, 6) вказувати при науці на шкідливість пияньства 7) поміщати в шкільних книжках уступи проти пияньства, 8) назначувати премії за уложенє добрих книжочок для молодіжи і закладати народні бібліотеки, 6) закладати й розширювати всюди школи народні і виділові для піднесеня народної просьвіти.

(Конець буде.)

ДОПИСЬ.

—о—

Зі Станіславова.

В справі Банку звязкового в Станіславові одержуємо таке письмо: В 72. числі „Буковини" з дня 13. липня с. р. в дрібних вістях поміщив д-р. Мандичевский спростоване дописи з Станіславова в ч. 61 і 62 „Буковини" п. з „Яка тому ціль", в котрім подає для справленя, що члени виділу філії товариства „Просьвіта" суть також у виділі і в заряді Банку звязкового. Несьвідомому здавало би ся отже, що Банк звязковий стоїть в якійсь звязи з філією тов. „Просьвіта" у Станіславові і що філію заступають єї виділові у виділі і в заряді Банку звязкового.

В цїли поясненя взаїмних відносин філії тов. „Просьвіта" до Банку звязкового прошу уклінно хвальну Редакцію приняти до відомости і помістити в „Буковині" слїдуючі факти:

Виділ філії тов. „Просьвіта" дав еще минувшого року почин до заснованя товариства щадничо-задаткового. комітет вибраний ad hoc виробив статут і скликав збори, на котрих товариство заснувало ся і тоді вже вибрано дирекцію, в склад котрої увійшли Вп. панове д-р. Мандичевский, проф. Кокорудз і Лев Гузар; ті два послідні яко члени виділу філії „Просьвіта". По 9 місяцях від перших зборів подано статут до суду. Статута суд не зареґестрував, о чім не повідомлено виділу філії тов. „Просьвіта". Тоді панове д-р. Мандичевский і Кокорудз з поминенем п. Льва Гузара, яко вибраного зборами директора не затвердженого властию товариства змінили статут і назвиско товариства і заснували Банк звязковий, не зложивши вперед виділови філії „Просьвіта" свого повномочія до заложеня товариства, не покликавши виділу філії до заснованя нового товариства, анї не здавши членам основателям незареґестрованої інституції справозданя, анї не звернувши членам задатків на уділи.

Банк звязковий отже такий, який істнує, єсть цїлком нове товариство, що не має жадної звязи з товариством, котрому почин дала філія тов. „Просьвіта", а котре не прийшло до дїла. Факт сей признав навіть один з директорів банку Вп. проф. Кокорудз при случаю засїданя виділу філії „Просьвіти" в присутности виділових Вп. посла Гурика, Льва Гузара і мене, яко заступника голови Філії. А що члени виділу філії тов. „Просьвіта" суть в заряді і виділі „Банку звязкового", то ще не рация, будь то би Банк звязковий вийшов з філії тов. „Просьвіти"; ті члени виділу філії „Просьвіта" засїдають у виділї і заряді Банку яко приватні особи. Виділ філії тов. „Просьвіта" не вибирав їх до заряду Банку, бо і не був до того завізваний, а що більше навіть не був повідомлений, що Банк звязковий заснував ся.

Слів тих кілька подаю в цїли поясненя відносин філії тов. „Просьвіта" до Банку звязкового тим більше, що в дописях писаних в обороні ненападаного Банку всюди пробиває ся мисль, немов би то Банк сей стоїть в звязи з філєю тов. „Просьвіта".

Вкінци надіюсь, що отсе моє поясненє зволить шановна Редакция „Дѣла" передрукувати в стовпцях своєї часописи і то так поспішно, як передрукувала спростоване д-р. Мандичевского, надруковане в „Буковині".

Остаюсь з глубоким поважанем для хвальної Редакції

Д-р Михайло Коцюба.

До сего письма впр. д-ра М. Коцюба, голови філії „Просьвіти" в Станіславові і голови „Руской Бесїди", додаємо кілька своїх заміток. *Дѣло* назвало наші допи и про сей станїславский банк „безнастанними напастями" Тому, що не маємо ніякої потреби собі напасти шукати, а служимо щиро руській справі, і тому, що в ворожих виступах станїславівских примирителїв против наших народних товариств добачуємо роботу нам шкідливу, ми виступили против них. Вільно було теперішним директорам банку закладати собі банк, але не вільно було їм підшивати ся під філію „Просьвіти". Значить д-р Мандичевский і проф. Кокорудз надужили довіря філії „Просьвіти", а се діло чесним назвати не можна і *Дѣло* не служить правдї, обстаючи за ним.

Відтак фактом єсть, хоч єго др. Мандичевский у своїм спростованю заперечив, що оснувателї банку рішили не покликувати на збори банку „Барвінчуків", хоч їм не звернули уділів, зложених на незаложену касу позичкову філії „Просьвіта". Слова д-ра Мандичевского, що не кликано таких, котрих підозрівано о патріотичні денунцияциї, суть простим крутарством. Коли кого не кликано „через помилку", то ся помилка була нарочна.

гали так шпарко, не миготіли так блискавкою, а то через те єдине, що бігають, вони здали ся менї ніби трошки зизоокими.

За те-ж коса на голові! просто на предиво! Дійстне: краса — коса! густа, товста, аж по землї бєть ся; та чорна аж синя! От коли-б ще у неї не пробивало ся де-не-де срібної волосинки, так нехай би був хоч який строгий критик людської краси, а не знайшов би він в тій косі і на зерно догани... Гарна коса; а проте наш час — час реалїзму! і хоч ти що, а самою косою не прибавиш людського серця, так щоб воно на віки вскочило „во узи Гименея"... Люде (наш брат кавалєр) переняли ся занадто материялїзмом і хоч би там у дівчини яка не була коса, до неї треба ще иньшої принади, тієї, що колись то звала ся віном, а нинї „культура" дала їй більш пристойну і відповідну, навіть „наукову" назву: „економічна рівноправність". Сего саме у нашої славно-звістної поетки і бракує...

Все отсе вона й сама, нехай здорова буде, добре відає і розуміє. Тим то і не диво-б було, коли-б вона заздріла на своїх ровесниць. Ровесниць-подруг у неї одна лишень така, що так само як і вона, побожно кланяєть ся тільки одній абсолютній волї, а до волї, хоч би в найменших „узах", хоч би в таких, як узи Амура, скуті під голос „Ісайя, ликуй!", вона стосуєть ся зневажно і — додам я від себе — зовсїм справедливо, „понеже всякі узи суть узи", а узи Амура хто зна' чи не міцнїйші за узи Іванової хати. Усї иньші ровесниці її, що разом з нею скінчили ґімназию, разом з нею впивали ся колись творами Бокля, Маркса, в кружку „самообразовачія", а на самоті ще більш впивали ся, раювали, декламуючи: „Ахъ! люби меня безъ размышлений"., — так усї оті ровесниці вже давно пішли в ярмо, оздоблене везерунком: „а жена да боїть ся своего мужа".

Тай чому-б тут заздріло її спокійне, „урівноважене і оброзумлене" серце? Хиба тому, що в однієї з ровесниць аж три „мазунчики", у другої два „купидончики", а у третьої і Амури і Амурчики... Їй, поетці, сьпівачці „абсолютної волї" возити ся з пелюшками, з колчискою, з купелем та з . . . . бр! . . . ні! . . . Обовязок матери і натхнене поетичне не вживають ся в одному серці... Кажуть люде, що почуте матери щось таке незвичайно солодке, смачне, смачнїйше того яблочка райского, яким сатана спокусив нашу праматер Еву; але-ж сам я того почутя не коштував, а на людей трудно покладати ся... Чого не кажуть люде! не всему няти віри...

Вона, поетка, зовсїм і ніколи не заздріла ровесницям, хоч не скажу я, щоб вона любила їх, але се тому (я певен), що на днї серця у неї буяла і буяє любов „ввагалї до всїх людей". Люблячи „усїх", вона мабуть через те саме нікому нічого не прощала... Звістно: люби́й наказуєть. Жадної помилки людської, жадної оминенности віку молодого вона не пропускала; просто в вічи вона висловлювала людям помилки і вади. До всїх однаково вона строга, бо вона справедлива. З останнїм не згоджуєть ся один, єдиний мабуть на цїлий Звіринець, міский Зоїл, Ванько, завидуючи, що женщина, хоч й може бути до фанатизму правдивою, але ніколи не вдатна бути справедливою... Але-ж Ваньковї думки її мене ні поетки тай нікого мабуть не обходять. Хоч вона і дорікає людям за помилки і за вади, але дорікає ганьблячи, не штапуючи, не „копирсуючи" чужої душі, а просто, коротко, виразно, вдовольняючи лишень потребу свого гуманного серця, що „любить усїх людей однаково". Коли-ж часом з вуст у неї і вилетить яке слово, немов облите жовчею, так се трапляєть ся тільки через те і тоді, коли у неї болять зуби. А зуби болять у неї не геть-то часто, інколи через день, інколи й частїйш. В таку лиху годину вона пильнує або зовсїм не бачити людей, або коли вже бачити, так бачити їх яко мога більш. Скоро вона почує, що кутні починають лементувати, вона сїдає біля столу, бере перо, верхній кінчик ручки закладає в рот; звістно не на те, щоб гризти, а на те, щоб ручка з пера набрала ся натхненя; а натхненє занїміло кутні і переливаючись в перо, вилило ся на папері синьо-золотистим (иньшого вона не вживає) атраментом і вивело на папері віршами коли не „горожаньску тугу" про самітність, дак там про „блакитні перли" або що...

(Дальше буде.)

Коли в Станїславові, де тепер повстала фі-лїя тов. ім. Качковского против філїї „Просьвіти“ і повстає „Рускій клюб“ против „Рускої Бесїди“, де бурса в москвофільских руках і де „Товариство руских женщин“ разом з банком робить уступки москвофілам, коли там свої люди, збаламучені примирительними забагами, підкопують істноване чисто-народних товариств і заслонюють собою москвофільску роботу, — то се факт такий сумний, що повставане против него з нашого боку не можна нїяк назвати „безнастанними напастями“, як каже *Дѣло*, а противно таке поступоване *Дѣла* треба назвати шкідливим і непатріотичним. Коли-ж се поступоване его несьвідоме, то нам приходить ся жалїти, що до ріжних своїх баламутств докинуло *Дѣло* ще й се про відносини в рускій громадї станїславівскій.

Дрібні вісти.

Чернівцї, дня 7. серпня 1895. р.

Презенти в перемиській епархії одержали оо.: Михайло Вербицкий на Волю цеклиньску, деканата дукляньского і Николай Бурмич на Поляне сировичні, деканата яслицкого.

Другий загальний збір філїї товариства „Руска Школа“ в Серетї відбув ся в день св. Ілиї, 1-го серпня с. р. О 3. год. з полудня обширна саля V. кляси, в забудованю мужеской школи заповнила ся членами — панями і Панами. Збір отворив заступник голови п. Олекса Одовійчук привитанєм гостий і нових членів. Наступило справозданє видїлу, котре показало, що видїл щиро займав ся своєю задачею, та й не одно виборов, чого перше не було. Всї зібрані заявили через п. Носевича з Черепковець своє вдоволенє для видїлу задля так значного поступу справи руської. По перегляді рахунків касових слїдував вибір нового видїлу, до котрого ввійшли: пп. Іван Солльог, Олекса Одовійчук, О. Клим Злепко, Николай Солльог і Кость Шинкарюк. Полагодивши ще кілька вільних внесень, закінчив збір п. Одовійчук красною промовою, в котрій висказав подяку для членів прибувших і вніс многолїтє для Є. В. Цїсаря. П. інспектор податковий Іван Солльог висказав з сторони зібраних ще раз признанє для бувшого видїлу за его заходи около розвою „Руской Школи“ і загрів присутних гарними і теплими словами до спільної дальшої працї. О 5. год. наступив відчит, котрий держав О. Злепко, о нросьвітї і читальнях на Буковинї. Відчиту вислухали всї зібрані з найбільшою увагою і нагородили прелеґента оплесками. Много членів, урадованих таким розвитком свого товариства, на внесенє п. Івана Солльога, зобовязали ся під карою 5 злр. за рік на збір загальний так само явити ся, та ще й других привести, на тепер же, хто що міг, жертвував щиро і радо на Руску Школу в Серетї і Народний Дім в Чернівцях. *Участник.*

Волоскі проповіди. З Чорнавки пишуть нам: Нема в нас нї одного чоловіка, що би знав по волоски говорити, а таки в нашій церкві не можна почути анї одної руської проповіди. Все нам наш сьвященик говорить по волоски, а ми того не розуміємо, А то дуже на руку лат. сьвященникови о. Пйотровскому з Садаґури, котрий поклав у нашім селї капличку, приїздить часто сюди, відправляє служби божі і говорить проповіди по руски та притягає православних людий до себе. Видко, як сьвітла православна консистория дбає про свою церков.

З Старих Мамаївцїв пишуть нам: Ми отворили собі, як знаєте, 5. марта с. р. читальню „Руской Бесїди“. Довго треба було ждати, заким ми на то спромогли ся, аж тепер ми маємо читальню, так як другі села. Богато було таких, що нам відраджували від того, тай тепер такі находять ся. Ми кликали Ґеорґія Савчука з Нових Мамаївцїв, щоби нас порадив, а він нам казав підписати статути Григория Купчанка і ми тілько гроші платили на стемплї, бо нам подане завернули. Але прото нам Бог поміг і навернув нам добрих панів, котрі нас спровадили на добру дорогу, щоби ми були як другі люди, щоби не ходили темні. Ходимо собі тепер до читальнї що недїлї і сьвята і читаємо собі ріжні книжки і ґазети та вчимо ся разом. А п. послови Є. Пігулякови дай му Боже легке пановане за то, що він наш руский православний нарід витягає з нещасного кута, бо то не легко цїлу цару (громаду) навернути до доброго. *Яків Глуханюк,* заступник писаря в читальни.

Заприсяга зелїзничих робітників у Станїславові. В недїлю 4. серпня — як нам пишуть зі Станїславова — відбула ся урочиста присяга стабілїзованих при варстатах зелїзничих робітників в Станїславові в просторій галї, котру замінено на каплицю і перехорошо оздоблено. Галя наповнила ся робітниками, на естрадї явило ся велике множество урядників зелїзничих з директором Віржбіцким на чолї, а також і много пань. По службі Божій, котру правив лат. інфулат о. Кершка при нарочно на ту цїль устроєнім престолї, і по промові того-ж по польски, слїдувала проповідь пралата пароха катедрального о. Ткачуника для робітників Русинів з амвона в рускім язицї (тамтого року не знати з якої причини говорив руский сьвященик по польски). По выясненю реґуляміну директором, призначені до того урядники проводили робітникам присягу в язицї польскім, рускім і нїмецкім. По руски проводив роту присяги урядник п. Антоневич. Ся рота єсть і друком по руски оголошена. Музика зелїзнича грала підчас богослуженя. Торжество цїле відбуло ся в дуже піднесенім настрою і робило дуже глубоке вражінє. О. Ткачуникови дякували за знамениту і переймаючу промову. Відтак в сальонї першої кляси подано снїданок.

Участник.

Нещасна пригода. Дня 1-го с. м. лучив ся в Грималові, скалатского повіта, випадок удушеня ґазами в пивници. До пивницї, де не заходив нїхто вже від року, війшла 25-лїтна Нахманова з братом Бірнбавмом і там обоє найшли смерть. При добуваню трупів, тих, котрі перші війшли до середини, мусїли по хвили витягнути, бо й їм грозила смерть. Аж коли зірвано помість в сїнях і зроблено до пивницї отвір з гори, вийшли ґази і можна було дїстати ся до нещасних. Обоє були вже мертві і всяка поміч не придала ся нї нащо.

Добрий приклад дав топорівский двірник, як люди не повинні робити. Дня 25. липня приїхав на торг до Садаґури. Що він там купував чи продавав, не знаємо, але як ми его бачили, то переконали ся, що найбільше мусїв купувати горівки. Він твердшої голови, витримував піятику, але жінка его пяна впала на сходи в коршмі і заснула. Чоловік пробував здїймити єї, та не міг дати ради. Тілько жиди мали потїху з того та сьміяли ся. Найшов двірник якогось знакомого і оба разом занесли двірничку в коршму та поклали під лаву спати, бо з лави впала би. Відтак став двірник шукати свого воза, та забув, де подів его. Найшовши, приїхав під коршму, забрав пяну жінку і поїхав домів. Люди, що на то дивили ся, тілько головами кивали та встидали ся за такого двірника.

Слабість телеґрафістів. Нова слабість обявила ся у урядників телеґрафічних в Америцї. В наслїдок невпинного слуханя туркоту апаратів повстає шум в ухах, потім біль голови і боляк в усї. Тому признано американьским урядникам телеґрафічним одну годину відпочинку по чотирох годинах служби.

Забули! В однім нїмецкім містї звязав ся комітет, щоби попращати дотеперішного і нововибраного бурмістра бенкетом. Коли вже всї гості були в сали, спостережено, що власне „панів бурмістрів“ нема. Отже показало ся, що „енерґічний комітет в своїй горячковости забув запросити тих обох панів! Не зле пописали ся!

Найбогатшим студентом в Сполучених Державах американьских, а мабуть і на цїлім сьвітї, є якийсь Вальтер Гоборт, котрий дістає на свої місячні видатки 100.000 зр. Можна єму поґратулювати! . . . коби лише учив ся пильно — бо прецїнь гроший на книжки єму не бракне.

Поклади золота. Як доходять вісти з Петербурга, викрито в округзї доньскім великі поклади золота. Перші дослїди виказали лише 5 ґрамів чистого золота на тисяч кільоґрамів крушця. Післано відтак крушець до розбору до Парижа і там сконстатовано 17 ґрамв на тисяч кільоґр. Дотепер отворено там 12 покладів золота в глубинї 16 сяжнів а грубих на 10--70 сяжнів. Кромі золота має находити ся там також богато срібла.

Руско-народний театр переїхав з Надвірної до Монастириск 5. серпня на 8 представлень. Нинї почав виставляти штуки.

Траґедия тещі. З Ґестелї на Угорщинї доносять про таку пригоду. 21-лїтний син двірника заручив ся з 17-лїтною донькою селянина Мольнара. На нещастє молодої пари залюбила ся молода ще селянка-теща в своїм будучім зятю і задля грызоти стала дуже задумчивою. Минувшого тижня був нареченний знов в гостях, отже панї Мольнар просила его, щоби лишив ся у них, бо на дворі була велика туча. Але він єї не послухав. Коли вже всї спали, пішла мати до лїжка своєї доньки і удушила єї ручником, а сама кинула ся в ріку Гернад. Селяни спихали цїлу вину на нареченого, але потім виказала ся правда. Нещасливий син двірника збожеволїв, коли побачив свою наречену мертву.

Не стало води в Льондонї, а іменно в найбільше замешканій дїльницї East End, котра має 1.200.000 мешканцїв. Мешканцї тої дїльницї, особливо біднїйші, зачинають день без води до митя, а навіть без води до чаю. Нема чим прати біля, нема чим обмити посудини. З великими гадками о санїтарних средствах осторожности треба було попращати ся. Мешканцї починають бунтувати ся.

Ненависть сильнїйша як любов. Як відомо бояв ся Стамбулов все о своє житє, і длятого стерегла его прибічна ґвардия, котру становили люди випробованої вірности і посьвяченя для свого пана. Між ними був екс-бандит, котрого засуджено на смерть. Єго уласкавив Стамбулов і сказав єму: „Я тобі уратував житє, а тепер ти маєш пильнувати мого житя.“ І справдї екс-бандит був дуже вірним слугою. Він чоловік високий і сильної будови, носить велике волосє і бороду, а погляд его переражаючий — словом, тип страшного розбишаки. Він носив при собі два пістолї і два штилети і стояв все при дверях свого пана, впускав всїх гостий і чекав коло дверий на найменьше слівце свого пана, щоби зараз бути готовим на услуги. Але се нїчого не помогло болгарскому диктаторови, бо — як пише о тім одна французска ґазета — „ненависть сильнїйша нїж любов“!

Убийство. В Коростенку під Хировом задушив селянин Атаназ Махник спільно з своєю любовницею Марией Прихідною свою 19-лїтну жінку, а відтак повісив єї в коморі. Убийники були ще на стілько зухвальні, що повідомили жандарма нїби о самоубийстві Махникової. Однако жандарм доглянув на шиї слїд нїгтів і викрив злочинцїв, котрі відтак признали ся до вини.

Ігла в мозку. Загальне зацїкавленє викликала переведена сими днями операция въ шпитали „Charitée“ в Берлинї. Швачка 20-лїтна Вільгельміна Штанґе зъ Кольонїї терпіла від кількох лїт на страшні болї в голові. Частї поради лїкарскі нїчо не помагали, а в послїднім часї біль так взміг ся, що слаба дрожала на цїлім тїлї. Позаяк в правій сторонї голови хора відчувала коленє, то проф. Барделебен рішив ся отворити чашку. В мозку найдено насамперед синяве місце, а дальше розслїджуванє виказало, що в глубинї мозку була ігла ушком до гори. Щоби єї витягнути, треба було кусник чашки віддилувати. Ігла була довга 7 і пів цмт. Яким способом она дістала ся до мозку, сего Штанґе не знає, і професори не можуть собі сего вияснити та й не знають, як довго она могла сидїти в мозку. Хора — як подають берлиньскі часописи — має ся тепер лїпше і невдовзї буде могла опустити шпиталь.

ТЕЛЄҐРАМИ „БУКОВИНИ“.

Відень, 7. серпня. Урядова Wiener Zeitung оголошує цісарский патент з дня 5-го с. м., виданий в Ішли, котрим розвязує ся сойм галицкий і розписує ся нові вибори.

Відень, 7. серпня. Директор висшої ґімназиї в Сяноці, Тома Токарский, іменований інспектором міских шкіл у Львові, суплент реальної школи львівской, Казимір Ціммерман, професором рускої ґімназиї в Перемишли, а суплент ґімназияльний в Кракові, Йосиф Ґебгард, професором ґімназиї в Тернополи.

Білгород, 7. серпня. Сими днями прибуде сюди сербский консул в Петербурзї Михайлович, щоби здати справу з становиска Росиї до Болгариї.

Льондон, 7. серпня. Бюро Райтера доносить, що льорд Сальсбері безусловно жадає випущеня на волю Вірменів, котрих засудили незаконні суди.

Передплатників, котрі в доручуваню „Буковини“ добачать якусь неправильність або котрим не достає якого числа, просимо се зараз подавати нам до відомости. Реклямация бракуючих чисел увільнена від оплати порта.

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня 7. серпня 1895.

	Львів.		Чернівцї.	
Пшениця . . .	від 7.—	до 8.80	від 6.75	до 7.25
Жито	„ 6.—	„ 6.25	„ 5.75	„ 6.—
Ячмінь . . .	„ .	„ 5.75	„ 5.75	„ 6.—
Овес	„ 6.—	„ 6.50	„ 5.50	„ 5.75
Ріпак	„ 9.25	„ 9.50	„ .—	„ .—
Горох	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Вика	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Льнянка . . .	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Біб	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Бобик	„ 5.—	„ 5.40	„ .—	„ .—
Гречка . . .	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Конюшина черв.	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Конюшина біла	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Конюш. шведск.	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Кмин	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Аниж	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Кукуруза . .	„ .—	„ .—	„ 6.50	„ 7.—

Хміль —.— до —.— злр. за кільо у Львові, оковита за 10.000 літрів 14.25--14.75.

„ДНЇСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові,

улиця Валова ч. 11,

заcноване на підставі концесиї ц. к. міністерства справ внутрішних з дня 9. грудня 1891. р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Днїстер“, опертий на засаді взаїмности своїх членів, обезпечає всяке майно движиме і недвижиме против шкід огневих під найприступнїйшими услівями і почислює можливо найнизші премії.

Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.

Зголошеня о уділене **аґенциї** в місцевостях, де нема аґентів „Днїстра“, принимають ся.

КНИГАРНЯ

наукового Товариства імени Шевченка

у Львові, улиця Академічна ч. 8,

продає слїдуючі книжки:

	зр.	кр.
Юрій Федькович. Повісти і оповіданя	—	20
Михайло Старицкий. В темряві, драма	—	20
Вас. Чайченко. Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч., II. 50 кр., ч. III	—	80
— Книга казок, поезиї часть II. . . .	—	60
— Під хмарним небом, поезиї ч. I. . .	1	—
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4 50 зр., з пересилкою	5	—
— Кобзар для дїтий	—	20
Мих. Коцюбиньский. „Хо“, оповіданє	—	10
Левенко. Пани і люди, повість . . .	—	80
— Салдатский розрух	—	10
Герінґ-Герасимович. Що то є господарність	—	20
Осип Маковей. Поезиї	—	10
— „Оферма“ — новеля	—	20
К. Т. Подоленко. За громаду, хроніка	—	20
Іван Франко. Жіноча неволя в руских піснях народних	—	35
— Без працї, оповіданє	—	20
— Лис Микита Ґетого	—	50
— Украдене щастє, драма	—	30
Уманець і Спілка. Словар российско-україньский ч. I. і II. по	2	50
I. Баштовий. Україньство на лїтерат. позвах з Московщиною	—	50
Ом. Партицкий. Провідні ідеї в письмах Тар. Шевченка	—	35
Вас. Ріленко. „Іфіґенія в Тавриї“, драма	—	30
Записки Товариства імени Шевченка ч. I., II., III., IV, V. і VI. по	1	20
Ю. Кенан. Сибір ч. I. II.	1	20
Кирило Студиньский. Лїрники, студия	—	20
— Пересторога	1	—
Василь Щурат. Пісня про Ролянда .	—	50
Леся Українка і Макс. Ставиньский. Книга пісень Г. Гейне . .	—	80
— На крилах пісень, збірник поезий .	—	60
Павло Граб. Збірник поезий ч. I. . .	—	20
— З чужого поля, переклади ч. I. . .	—	20
Др. Огоновский: Історія рускої лїтератури II. 3 зр., III. ч. 1 і 2 — 4 зр., IV. 1 зр, а том I.	3	—
— Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1	50
Кулїш. Шекспірові твори перекл. ч. 1.	1	—
— Чорна Рада, повість	—	80
Іван Нечуй. Новістки і оповіданя . .	—	30
— Сьвітогляд україньского народа .	—	30
— Кайдашева сїмя, повість	—	50
— Навіжена, повість	—	20
— Над чорним морем, повість	—	90
— Хмари, повість	1	50
— Причепа, повість	1	50
— Микола Джеря, повість	—	80
— Поміж ворогами	—	50
— Попались	—	10

СИЛА КНИЖКИ

або

о просвітї народній.

Під таким заголовком вийшла брошура в Чернівцях

написана

учителем Дарієм Цїгуляком.

Цїна 25 кр., з пересилкою 27 кр. — Замовляти можна в редакциї »Буковини«.

ВИЙШОВ

МОЛИТВЕННИК

виданий „Просьвітою“

в народній мові, великий, обіймаючий 640 сторін друку, найповнїйший зі всїх таких Молитвенників.

Молитвенник сей містить в собі: I.) Молитви щоденні ранні і вечірні. II.) З Богослуженя церковного, именно: а) з Вечернї. б) з Повечерницї малої, в) з Повечерницї великої, г) з Утренї, д) Лїтурґія сьв. Іоана Золотоустого, е) Молитви з часї сьв. Лїтурґії. III. Тайни покаяня і пресьв. Евхаристиї. IV. Молитви для ріжного віку, стану і в ріжних потребах V. Молитви в часї великого посту. VI. Молитви на празники а) Господскі, б) Богородичні, в) Сьвятих VII.) Молитви сполучені з відпустами, VIII.) Акафист до а) Ісуса Христа, б) Пресьв. Богородицї в) сьв. Отця Николая. IX.) Молебен до пресьв. Богородицї X.) Тропарі, кондаки, богородичні і прокимени а) недїльні, б) щоденні, в) на празники Господскі, Богородичні і Сьвятих, г) на деякі потреби. XI.) Коляди і иньші піснї церковні. XII) Місяцослов цїлого року.

Сей молитвенник дістати можна **в канцеляриї товариства „Просьвіта“ і в книгарнї Ставропиґийскій і перепл. заведеню Мих. Спожарского** по таких цїнах:

1) Молитвенник брошурований	— зр.	70 кр.
2) оправлений на-пів в полотно з одвітними відтисками	— „	90 „
3) оправлений цїлов полотно з золоченями і відтисками	1 „	10 „
4) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів	1 „	30 „
5) оправлений на-пів в шкіру з золоченями і відтисками	1 „	10 „
6) оправлений цїло в шкіру з золоченями і відтисками	1 „	60 „
7) оправлений як під 6) з додатком золотих берегів	1 „	80 „

Замовляючі поодиноко Молитвенники зволять присилати на оплату почти 20 кр.

Альбум заслужених Русинів.

Цїна 70 кр.

ЛЇТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО

„РУСКА БЕСЇДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складї:

„ІЛЮСТРОВАНУ БІБЛЇОТЕКУ“

для молодїжи, міщан і селян, редаґовану Омеляном Поповичем року 1886, 1887., 1888., 1889., 1890., 1891., 1892 1893., 1894., по 1 зл. **20** кр. за річник, а всї **9** разом за **9** зр.

З пересилкою почтовою 9 зр. 30 кр.

Чума горілчана.

Сумна історія для перестороги і науки бідним і богатим, старим і молодим переповів і тверезим руским читальникам присьвятив **Омелян Попович.** Книжка ся має **80** сторін і коштує **20** кр., почтою **25** кр.

ПРАВДА

ВІСТНИК

політики, науки і письменства, виходить двічи в місяць по цїнї на рік 4 зр. пів року 2 зр., на чверть року 1 зр.

У Львові, улиця Академічна, ч. 8.

Видає і за редакцию відповідає Осип Маковей.

З друкарнї Г. Чопа.